

[Stubbjær Pedersen]

vedtaget rentesaneringsloven, så landbruget og vi får tid til at tænke os om en ekstra gang. Landbruget forventer, at der kommer noget ud af alle de tomme ord, vi efterhånden har udtalt i denne sal.

Halvgaard (FP):

Jeg må sige, at jeg er noget forbavset over den debat, der føres her i dag på landbrugets område. Men jeg er endnu mere forbavset over, at hr. Bjørn Westh i sit første indlæg giver udtryk for, at det politiske klima her på Christiansborg skulle have indflydelse på, om der kan gennemføres en fornuftig landbrugspolitik. Jeg synes, det ville klæde socialdemokratiet, hvis det i stedet for partiegoisme og negativitet tog hensyn til, hvad der tjener det danske samfund bedst, og hvad der tjener landbruget bedst.

I de seneste årtier har man jo kulegravet landbrugets problemer, økonomi og struktur, det har været gennemdrøftet i udvalg og kommissioner. Således sad landbrugskommissionen af 1960 i næsten 10 år og forbedrede landbrugsloven af 1967 med ændringer i 1969, 1971 og 1973. Det blev et farvel til udstykningspolitikken, og man tilsigtede en hensigtsmæssig strukturudvikling, som i højere grad skulle muliggøre udnyttelsen af de moderne produktionsmetoder og den moderne produktionsteknik.

Desværre indebar lovgivningen begyndelsen til skærpede restriktioner for landbruget med hensyn til både det ene og det andet, med samdrifts-, forpagtnings- og hovederhvervsbestemmelser. Og siden da har landbrugsorganisationerne, husmandsforeningerne, landboforeningerne og tolvmandsforeningerne været splittet og har givet udtryk for stor uenighed om en fælles landbrugspolitik, en uenighed, som i folketinget har gjort det vanskeligt at finde frem til en fornuftig politik for landbruget.

Allerede i 1975 blev der atter nedsat et ministerielt udvalg til behandling af den fremtidige landbrugspolitik. Udvalget barslede med den såkaldte gule betænkning i 1977, forløberen for landbrugsloven.

Det er i hvert fald fremskridtspartiets indtryk, at såvel den gule betænkning som landbrugsloven ikke har været til lykke for dansk landbrug. Den gule betænkning skabte falsk optimisme, og landbrugsloven indebar yderli-

gere restriktioner for landbruget, som har været til skade ikke blot for landbruget selv, men også for samfundet som helhed.

Og prisen for den landbrugslov ser vi i dag: den har landbruget måttet betale med ca. 4.000 tvangsauktioner. Det er et klart og tydeligt eksempel på, hvordan det går, når staten blander sig i erhvervslivet og i et bestemt erhverv, når man på den ene side ad lovgivningens vej pålægger et erhverv urimelige og uretfærdige restriktioner: bopælspligt, hovederhvervskrav, uddannelseskrav, sammenlægnings- og samdriftsrestriktioner, forpagtningsregler, særskatter og, jeg ved ikke hvad, og på den anden side nødsages til at kompensere for disse restriktioner med mere eller mindre tilfældige tilskud, f.eks. garantiordninger, som vi beskæftiger os med i dag.

Statsmagten har simpelt hen behandlet dansk landbrug usselt og uanstændigt, og mangen en stovt bonde, som man tidligere kendte som eksponent for et frit landbrug, har en socialistisk lovgivning forvandlet til en stresset, forslidt, stavsbundet prioritetsbestyrer. Det er resultatet af de sidste par årtiers landbrugspolitik.

At situationen er så alvorlig for landbruget, som man giver udtryk for, understreges tydeligt af den lave gennemsnitlige landbrugsindkomst. Det viser sig, at der er stor spredning mellem høje indkomster og høje negative indkomster. Og en sådan spredning viser tydeligt, at der er noget galt med vores landbrugspolitik og vores landbrugsstruktur.

Der er ingen tvivl om, at en stor del af de landmænd, der i dag har vanskelige økonomiske vilkår, i de sidste 5-6 år har modtaget støtte under en eller anden form: investeringsstøtte, tørkestøtte, moderniseringsstøtte eller gældssaneringsstøtte. Det er landmænd, der har disponeret i tillid til den optimisme, som folketinget og landbrugsorganisationerne gav udtryk for i den gule betænkning af 1977. Et erhverv som landbruget kan ikke leve af støtte og tilskud eller på en bølge af optimisme eller luftige forventninger. Det, erhvervet har brug for, er en sund produktionsøkonomi, bedre priser for produkterne og dispositionsfrihed.

Vedtægelsen af de 3 forslag, der er til behandling i dag, vil efter fremskridtspartiets opfattelse ikke på lang sigt løse landbrugets problemer. Tværtimod tror jeg, at en vedtagelse blot i en kort periode vil udskyde pro-